

SKLEP O RAZKRITJIH S STRANI BANK IN HRANILNIC

Factor banka d.d. skladno s Sklepom o razkritjih s strani bank in hranilnic (Ur.l.RS 135/06), (v nadaljevanju: sklep) objavlja naslednja razkritja:

1. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S TVEGANJI (10. člen sklepa)

Politika in cilji upravljanja s tveganji so opredeljeni v letnem poročilu banke.

2. INFORMACIJE O OSEBAH, KI SO VKLJUČENE V RAZKRITJA (11. člen sklepa)

Factor banka d.d., Tivolska 48, Ljubljana je zavezana k razkritjem po Sklepu o razkritjih bank in hranilnic.

Osebe, ki so poleg banke vključene v polno konsolidacijo za računovodske namene so:

- PV Naložbe d.o.o., Ljubljana
- Factor projekt d.o.o., Zagreb
- Factor-in d.o.o., Ljubljana

Banka in njene odvisne družbe niso zavezane za konsolidacijo za potrebe nadzora na konsolidirani osnovi.

3. KAPITAL (12. člen sklepa) in MINIMALNE KAPITALSKE ZAHTEVE IN PROCES OCENJEVANJA POTREBNEGA NOTRANJEGA KAPITALA (13. člen sklepa)

Zahteva iz zgoraj omenjenih sklepov je opisana v letnem poročilu.

4. KREDITNO TVEGANJE NASPROTNE STRANKE (14. člen)

a) *Opis metodologije za določanje notranjega kapitala in limitov izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke:*

Factor banka d.d. ima uveljavljene splošne standarde tveganj, ki so bili prvič sprejeti decembra 2006 in potem dopolnjeni decembra 2007. Splošni standardi tveganj vključujejo tudi kreditna tveganja nasprotne stranke.

Factor banka razume, da sme prevzemati tveganja samo do tiste ravni, ki jo obvladuje. Obvladovanje tveganj pa pomeni hitrejše izvajanje poslovnih procesov in hitrejše sprejemanje odločitev, racionalnejšo uporabo kapitala in nižje stroške banke. Zaradi večanja obsega poslovanja in povečevanja mednarodne prisotnosti bo intenzivni razvoj upravljanja tveganj pomenil pomembno konkurenčno prednost na trgih.

Prav tako je uprava banke sprejela limite maksimalno možne izpostavljenosti po posameznih vrstah nekreditnih tveganj. Banka ima izdelan poslovni načrt za naslednje 3 letno obdobje (2009 do 2011). V tem poslovnem načrtu so upoštevana tudi, po dosedanjih izkušnjah Factor banke d.d., najpomembnejša tveganja, ki bodo povzročala potrebo po zadostni višini kapitala banke. Pri tem je predvidela tudi potrebne vire rasti kapitala.

V Factor banki d.d. se uprava in višje vodstvo sestajata na dnevni ravni. Pomembnejša tveganja se pregledajo tekoče za vsak posamezen posel. Pred sklenitvijo posla (podpisom pogodbe) uprava zelo natančno in poglobljeno obravnava informacije, ki jih pridobi od višjega vodstva.

Osnovna vprašanja glede kreditnega tveganja so: (1) Smiselnost posla, (2) zaupanje v management, (3) razlogi za potrebe po financiranju, (4) odsevanje trenutnih pogojev financiranja po sredstvih, (5) ocenjevanje finančnih izkazov, (6) izven bilanca in tržna tveganja (na primer valutna tveganja tako iz vidika deviznih pozicij banke, kakor tudi iz vidika kreditnega tveganja oz. zavarovanja devizne pozicije pri komitentu). Pomanjkljive informacije o komitentu pred sklenitvijo pogodbe lahko povzroči neustrezno izbiro komitenta ('napačna izbira'). Druga vrsta informacijske asimetrije ('moralni hazard') se manifestira v razliki, med obnašanjem komitenta pred sklenitvijo in po sklenitvi pogodbe. Tudi če nakazanih problemov ni, vedno obstaja določeno tveganje, da komitent ne bo izpolnil svojih obveznosti do banke v skladu s pogoji, določenimi v pogodbi. Zato je pomembno vsak posel smiselno zavarovati. Uprava banke odobri posamezen posel (ali predlaga odobritev pristojnemu organu, kreditnemu odboru, nadzornemu svetu) šele takrat, ko celovito oceni znesek naložb komitentu, za katerega banka na podlagi podatkov in informacij (posredovanih s strani višjega vodstva) o dosedanjem poslovanju ocenjuje, da ga bo komitent sposoben odplačati oziroma se zaradi naložb njegov finančni položaj ne bo bistveno poslabšal. Pri čemer se posebna pozornost posveča bonitetni razvrstitvi, doseženi realizaciji in finančno posredniškemu položaju podjetja. V primeru povpraševanja po dolgoročnem kreditu kot viru sredstev za investiranje v stalna sredstva, se posebej upošteva tudi neto sedanja vrednost in interna stopnja donosnosti projekta. Celotna izpostavljenost za povezane osebe se določi na podlagi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine povezanih oseb. Kapitalska zahteva se oceni tudi pri odobritvi vsakega posla posebej.

V Factor banki d.d. poteka ugotavljanje in merjenje kreditnih tveganj tako na ravni posameznega posla oziroma ocenjevanja kreditnega tveganja posameznega komitenta, kakor tudi na ravni kreditnega portfelja banke. Na ravni posameznega posla oz. komitenta se pred vsako poslovno odločitvijo (o povečani izpostavljenosti ali pred morebitnim nadaljnjem obstoječega posla) na novo/ ponovno preveri kreditna sposobnost komitenta in oceni kreditno tveganje nasprotne stranke in posla v skladu z metodologijo Banke Slovenije. Factor banka je v ta namen razvila bonitetni sistem, ki je konsistentno uporabljen in pomeni standard, ki se ga upošteva kot pogoj za posamično poslovno odločitev. Končna ocena kreditnega tveganja na ravni posla oz. komitenta je odvisna tako od ocene usposobljenosti komitenta za izvršitev posla in poravnavo obveznosti, kakor tudi komplementarno od kvalitete zavarovanj. Pri kreditnem tveganju na ravni posameznega posla oz. komitenta se upošteva tudi deželno tveganje in tveganje globalnega položaja posamezne panoge.

V področje obvladovanja tveganj na področju kreditnega tveganja spada tudi pristop upravljanja s celotnim kreditnim portfeljem banke. Pri tem uporabljamo metode za analizo celotnega kreditnega portfelja (migracijska analiza, vidik panoge, vidik deželnega tveganja, kvalitete zavarovanj, metodologije ugotavljanja in merjenja tveganja koncentracije in možnih posledic pri morebitno dodatno zahtevanem kapitalu).

Planiranje kapitala Factor banke d.d. odraža dokaj visoko raven upoštevanja tveganj (ki se odraža v relativno visokih rezervacijah glede na obseg in strukturo poslovanja) in po drugi strani tudi pripravljenost lastnikov, da vzdržujejo in razumejo pomen rasti potrebnega kapitala v banki.

Proces notranjega kapitala metodološko izvajamo na sledeči način:

- Potreben kapital za kreditno tveganje: Za osnovni izračun potrebnega notranjega kapitala iz naslova kreditnega tveganja uporabljamo standardiziran pristop. Pri oceni kreditnih tveganj, ki niso zapadla s standardiziranim pristopom, dodatno

b) *Opis politik zavarovanja s premoženjem:*

Kakor smo že opisali v točki a) predpostavljamo, da vedno obstaja določeno tveganje, da komitent ne bo izpolnil svojih obveznosti do banke v skladu s pogoji, določenimi v pogodbi. Zato je pomembno vsak posel smiselno zavarovati.

Ustreznost zavarovanj (vrednost nepremičnin in ostalih oblik premoženja danih v zavarovanje morajo ustrezno presežati trenutno vrednost izpostavljenosti), celotna izpostavljenost do posamičnega komitenta ne presega njegove dejanske plačilne sposobnosti, omejitve možne izpostavljenosti po posameznih državah, omejitve možne izpostavljenosti po posameznih panogah, izogibanje največjim zakonsko predpisanim možnim izpostavljenostim, pravočasno oblikovanje ustreznih slabitev vseh vrst poslov. Glede zavarovanj smo prepričani, da vedno obstaja določeno tveganje, da komitent ne bo izpolnil svojih obveznosti do banke v skladu s pogoji, določenimi v pogodbi. Zato je potrebno pred sklenitvijo vsakega posla zagotoviti ustrezna zavarovanja. S tem komitent dokazuje: 1. Da verjame v projekt in 2. Da bo tudi po sklenitvi pogodbe v primeru težav pri poplačilu kredita (ali težave s projektom) banka imela osnovo za poplačilo.

c) *Opis politik obvladovanja izpostavljenosti zaradi neugodnih gibanj (wrong-way risk exposures):*

- Pri tem vidiku ugotavljanja tveganj gre predvsem za povezavo med splošnimi tržnimi gibanji in sposobnostjo nasprotne stranke, da izpolni svoje obveznosti iz pogodbe. Zajet pa je tudi vidik specifičnih razlogov posamezne stranke. Za oba primera ugotavljanja izpostavljenosti uporabljamo $PD = \text{probability of default}$.
- Pri oceni kreditnih tveganj, ki niso zapopadena s standardiziranim pristopom, dodatno ocenjujemo vpliv ciklov in koncentracije tveganja. Pri tem si pomagamo z ocenami sti neplačila ($PD = \text{“Probability of default”}$) iz daljšega časovnega obdobja iz preteklosti (statistike prehodov oz. migracij med bonitetnimi skupinami), kakor tudi z ocenami zavarovanj, ocenami gospodarskih gibanj na ravni panog in držav. Rezultat posamične ravni in ravni celotnega kreditnega portfelja se odraži v spremembi ravni obstoječih rezervacij (oz. slabitev) kreditnega portfelja, kakor tudi v spremembi potrebne ravni kapitala po standardiziranem pristopu. Ocenjujemo, da je vpliv ekonomskih ciklov lahko razmeroma velik (uporabili smo rezultate premika povprečne zapadlosti kreditov in vpliv na matriko prehodov med bonitetnimi skupinami). Tako ugotovljena tveganja smo dodatno upoštevali pri planiranju kapitala za leta 2009 do 2011.
- Z uporabo simulacije premika povprečne dobe zapadlosti kreditov (pesimistični scenarij zamud pri plačilih) za 6 mesecev do 1 leta, smo ocenili in ugotovili večjo dinamiko matrike prehodov med bonitetnimi skupinami ter povezavo z koncentracijo kreditnega portfelja. Tako ugotovljena tveganja smo, ravno tako, dodatno upoštevali pri planiranju kapitala za leta 2009 do 2011.

d) *Bruto in neto pozitivna poštena vrednost pogodb:*

Bruto pozitivna poštena vrednost pogodb: 4.842.681 EUR

Neto pozitivna poštena vrednost pogodb: 4.842.681 EUR

e) *Vrednost izpostavljenosti in tveganjem prilagojene zneske izpostavljenosti izvedenih finančnih instrumentov se izračunavajo skladno z metodo tekoče izpostavljenosti. Vrednost izpostavljenosti se izračuna kot seštevek nadomestitvenih stroškov in potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti. Pri tem se:*

1. izračunajo nadomestitveni stroški za vse pogodbe s pozitivno vrednostjo, tako da se vse pogodbe prevrednotijo z uporabo tekočih cen na trenutne tržne vrednosti (za pogodbe z negativno vrednostjo so nadomestitveni stroški enaki nič).
2. izračuna potencialna bodoča kreditna izpostavljenost za preostali čas do zapadlosti pogodbe, tako da se nominalne vrednosti ali vrednosti osnovnih finančnih instrumentov pomnožijo s konverzijskimi faktorji iz Tabele 7 Sklepa o izračunu kapitalske zahteve za tržna tveganja za banke in hranilnice; pogodbe, ki ne spadajo v eno izmed petih kategorij iz Tabele 7 se obravnavajo kakor izvedeni finančni instrumenti na blago, razen plemenitih kovin.

f) *Factor banka ne uporablja kreditnih izvedenih finančnih instrumentov z namenom varovanja pred kreditnimi tveganji.*

5. KREDITNO TVEGANJE IN TVEGANJE ZMANJŠANJA VREDNOSTI ODKUPLJENIH DENARNIH TERJATEV (15. člen sklepa)

Točki:

- a) opredelitev zapadlih in oslavljenih postavk za računovodske namene in
- b) opis metodologije prevrednotenja postavk in rezervacij sta zajeti v letnem poročilu.
- c) Skupni znesek izpostavljenosti, zmanjšan za oslabitve oz. rezervacije, brez upoštevanja učinkov kreditnih zavarovanj ter povprečni znesek izpostavljenosti v poročevalskem obdobju, razčlenjen po vseh kategorijah izpostavljenosti:

v tisoč EUR

Kategorija izpostavljenosti	Neto izpostavljenost	Povprečna neto izpostavljenost
Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	90.812	74.893
Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	15.598	15.947
Izpostavljenost do oseb javnega sektorja	4.103	4.961
Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	-
Izpostavljenosti do mednarodnih institucij	-	-
Izpostavljenosti do institucij	34.433	33.306
Izpostavljenosti do podjetij	839.032	814.339
Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	-	-
Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	140	179
Zapadle postavke	38.485	21.877
Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	77.311	82.980
Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	-	-
Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	8.376	7.387
Iz naslova naložb v investicijske sklade	84.552	76.140
Ostale izpostavljenosti	19.416	22.305
SKUPAJ	1.212.258	1.154.314

- d) Porazdelitev izpostavljenosti po pomembnih geografskih območjih, razčlenjenih na pomembne kategorije izpostavljenosti:

v tisoč EUR

Opis kategorije	Področje				Skupaj
	Evropa	Države bivše Jugoslavije	Ostalo	Slovenija	
Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	1.052	-	-	89.760	90.812
Izpostavljenost do enot regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	15.598	15.598
Izpostavljenost do oseb javnega sektorja	-	-	-	4.103	4.103
Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	-	-	-	-
Izpostavljenosti do mednarodnih institucij	-	-	-	-	-
Izpostavljenosti do institucij	7.503	5.889	696	20.345	34.433
Izpostavljenosti do podjetij	79.827	146.066	51.223	561.916	839.032
Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	-	-	-	-	-
Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	-	-	-	140	140
Zapadle postavke	14.080	12.676	-	11.729	38.485
Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	11.508	497	67	65.239	77.311
Izpostavljenosti iz naslova naložb v krite obveznice	-	-	-	-	-
Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	301	35	4.838	3.202	8.376
Iz naslova naložb v investicijske sklade	-	-	-	84.552	84.552
Ostale izpostavljenosti	392	-	2	19.022	19.416
SKUPAJ	114.663	165.163	56.826	875.606	1.212.258

e) Porazdelitev izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo, razčlenjeno na vrste izpostavljenosti:

v tisoč EUR

OPIS	Finance	Gradbeništvo	Javni sektor	Kovin. predel. industrija	Ostala industrija	Prebivalstvo	Promet	Trgovina	Tujina	SKUPAJ
Iz naslova naložb v investicijske sklade	84.552	-	-	-	-	-	-	-	-	84.552
Izpostavljenost do enot regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	15.598	-	-	-	-	-	-	15.598
Izpostavljenost do oseb javnega sektorja	-	-	4.103	-	-	-	-	-	-	4.103

Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	-	-	89.760	-	-	-	-	-	1.052	90.812
Izpostavljenosti do institucij	20.345	-	-	-	-	-	-	-	14.088	34.433
Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	3.202	-	-	-	-	-	-	-	5.174	8.376
Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	22	-	-	-	-	-	-	118	-	140
Ostale izpostavljenosti	18.940	-	-	-	81	-	-	1	394	19.416
Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	51.027	4.682	-	2.678	188	1.810	-	4.854	12.072	77.311
Zapadle postavke	959	2.834	-	3.994	-	573	-	3.369	26.756	38.485
Izpostavljenosti do podjetij	177.884	151.304	-	78.261	48.574	18.431	13.322	74.140	277.116	839.032
SKUPAJ	356.931	158.820	109.461	84.933	48.843	20.814	13.322	82.482	336.652	1.212.258

f) razčlenitev vseh kategorij izpostavljenosti po preostali zapadlosti do enega leta in nad enim letom:

v tisoč EUR

KATEGORIJA IZPOSTAVLJENOSTI	Preostala zapadlost		SKUPAJ
	do 1 leta	nad 1 leto	
Iz naslova naložb v investicijske sklade	-	84.552	84.552
Izpostavljenost do enot regionalne ali lokalne ravni držav	323	15.275	15.598
Izpostavljenost do oseb javnega sektorja	23	4.080	4.103
Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	38.661	52.151	90.812
Izpostavljenosti do institucij	12.215	22.218	34.433
Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	8.376	-	8.376
Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	22	118	140
Ostale izpostavljenosti	441	18.975	19.416
Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	68.944	8.367	77.311
Zapadle postavke	30.806	7.679	38.485
Izpostavljenost do podjetij	629.241	209.791	839.032
SKUPAJ	789.052	423.206	1.212.258

g) za pomembne gospodarske panoge po stanju konec leta:

- Znesek zapadlih izpostavljenosti in v okviru tega znesek oslabljenih zapadlosti
- Znesek prevrednotenja in rezervacij

v tisoč EUR

	Finance	Gradbeništvo	Kovinsko predel. industrija	Ostala industrija	Prebivalstvo	Trgovina	Tujina	SKUPAJ
Zapadle izpostavljenosti	9.222	3.720	7.201	3.981	3.279	9.505	27.955	64.863
Slabitve in rezervacije	-7.815	-548	-1.373	-3.835	-899	-3.294	-1.190	-18.954
Neto stanje	1.407	3.172	5.828	146	2.380	6.211	26.765	45.909

h) Znesek oslabljenih izpostavljenosti in znesek zapadlih izpostavljenosti, razčlenjenih na pomembna geografska območja:

- Izpostavljenost individualno slabljenih komitentov, razvrščenih glede na kategorije izpostavljenosti, zapadlost in geografsko območje:

v tisoč EUR

Kategorija izpostavljenosti	Zapadlost		Področje				Skupaj
			Evropa	Države bivše Jugoslavije	Ostalo	Slovenija	
Izpostavljenosti do podjetij	Nezapadli	Originalna vrednost	6.597	36.948	1.425	68.822	113.792
		Oslabitve in rezervacije	198	2.746	83	7.784	10.810
		Neto izpostavljenost	6.399	34.202	1.342	61.038	102.981
Zapadle postavke	Zapadli	Originalna vrednost	3.308	3.625	-	6.170	13.103
		Oslabitve in rezervacije	182	612	-	853	1.647
		Neto izpostavljenost	3.126	3.013	-	5.317	11.456
Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	Nezapadli	Originalna vrednost	8.038	-	-	19.888	27.926
		Oslabitve in rezervacije	989	-	-	3.032	4.021
		Neto izpostavljenost	7.049	-	-	16.856	23.905
	Zapadli	Originalna vrednost	-	-	-	23.730	23.730
		Oslabitve in rezervacije	-	-	-	16.455	16.455
		Neto izpostavljenost	-	-	-	7.275	7.275

- Izpostavljenost skupinsko slabljenih komitentov, razvrščenih glede na kategorije izpostavljenosti, zapadlost in geografsko območje:

v tisoč EUR

Kategorija izpostavljenosti	Zapadlost		Področje				Skupaj
			Evropa	Države bivše Jugoslavije	Ostalo	Slovenija	
Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	Nezapadli	Originalna vrednost	-	-	-	15.905	15.905
		Oslabitev in rezervacije	-	-	-	61	61
		Neto izpostavljenost	-	-	-	15.844	15.844
Izpostavljenosti do podjetij	Nezapadli	Originalna vrednost	67.451	109.567	50.952	411.158	639.128
		Oslabitev in rezervacije	1.168	2.245	1.084	7.843	12.340
		Neto izpostavljenost	66.283	107.322	49.868	403.316	626.789
Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	Nezapadli	Originalna vrednost	-	-	-	141	141
		Oslabitev in rezervacije	-	-	-	1	1
		Neto izpostavljenost	-	-	-	140	140
Zapadle postavke	Zapadli	Originalna vrednost	11.085	9.921	-	6.745	27.751
		Oslabitev in rezervacije	131	258	-	448	837
		Neto izpostavljenost	10.954	9.662	-	6.297	26.913
Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	Nezapadli	Originalna vrednost	-	370	-	35.596	35.966
		Oslabitev in rezervacije	-	1	-	636	637
		Neto izpostavljenost	-	369	-	34.960	35.329
	Zapadli	Originalna vrednost	-	16	-	263	279
		Oslabitev in rezervacije	-	6	-	7	13
		Neto izpostavljenost	-	10	-	256	266

i) Prikaz sprememb prevrednotenij in rezervacij je prikazano v letnem poročilu.

6. DODATNA RAZKRITJA BANKE, KI UPORABLJA STANDARDIZIRAN PRISTOP (16. člen sklepa)

Banka je imenovala naslednji zunanji bonitetni instituciji:

- Fitch in
- Moody's,

katerih bonitetne ocene se uporabljajo pri naslednjih izpostavljenostih:

- izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank,
- izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav,
- izpostavljenosti do oseb javnega sektorja,
- izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank,
- izpostavljenosti do institucij, vključno z izpostavljenostmi do institucij s kratkoročno bonitetno oceno,
- izpostavljenosti do podjetij, vključno z izpostavljenostmi do podjetij s kratkoročno bonitetno oceno,
- izpostavljenosti iz naslova naložb v investicijske sklade.

Pri določanju uteži najprej pogledamo, ali za posamezni finančni instrument, ki predstavlja izpostavljenost, obstaja pri imenovanih zunanjih bonitetnih institucijah ocena. V tem primeru z vzporeditvijo bonitetne ocene finančnega instrumenta s stopnjo kreditne kvalitete, določimo utež tveganja za to izpostavljenost.

Če finančni instrument ni ocenjen, poiščemo bonitetno oceno izdajatelja/ dolžnika tega finančnega instrumenta. V tem primeru z vzporeditvijo bonitetne ocene izdajatelja/ dolžnika s stopnjo kreditne kvalitete, določimo utež tveganja za to izpostavljenost do izdajatelja/ dolžnika.

Če tudi izdajatelj/dolžnik ni ocenjen, poiščemo bonitetno oceno države iz katere izhaja izdajatelj/ dolžnika. V tem primeru z vzporeditvijo bonitetne ocene države izdajatelja/ dolžnika s stopnjo kreditne kvalitete, določimo utež tveganja za to izpostavljenost do izdajatelja/ dolžnika. Utež tveganja je v tem primeru odvisna od kreditne kvalitete države.

Vrednosti odbitnih postavk od kapitala so:

- popravki vrednosti delnic in deležev razpoložljivih za prodajo, naložbenih nepremičnin in osnovnih sredstev na podlagi bonitetnih filtrov v višini 214 tisoč EUR,
- neopredmetena dolgoročna sredstva v višini 222 tisoč EUR,
- naložbe v druge kreditne ali finančne institucije, ki posamično presegajo 10 % osnovnega kapitala druge kreditne ali finančne institucije, v višini 19 tisoč EUR.

7. RAZČLENITEV KAPITALSKE ZAHTEVE ZA TRŽNA TVEGANJA (18. člen)

Pozicijsko tveganje dolžniških finančnih instrumentov: 1.097 tisoč EUR

Kapitalske zahteve za valutno tveganje: 0 tisoč EUR

Pozicijsko tveganje lastniških finančnih instrumentov: 1.008 tisoč EUR

Kapitalske zahteve za kreditno tveganje nasprotne stranke: 593 tisoč EUR

8. OPERATIVNO TVEGANJE (20. člen)

Banka za izračun operativnega tveganja uporablja enostavni pristop.

9. NALOŽBE V LASTNIŠKE VREDNOSTNE PAPIRJE, KI NISO VKLJUČENI V TRGOVALNO KNJIGO (21. člen)

Lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo:

- a) Banka vrednoti lastniške vrednostne papirje razpoložljive za prodajo glede na obstoj delujočega trga. V kolikor delujočega trga ni, potem se papirji vrednotijo v skladu s Pravilnikom o vrednotenju netržnih vrednostnih papirjev in deležev v družbah oz. če banka ugotovi, da obstajajo nepristranski dokazi o oslabiljenosti finančne naložbe, opravi ustrezne izračune in izvede slabitev skozi prevrednotovalni popravek kapitala. Vrednostni papirji, kjer obstaja delujoč trg, se vrednotijo po pošteni vrednosti skozi prevrednotovalni popravek kapitala.

- b) Banka je v letu 2009 na lastniške vrednostne papirje, razpoložljive za prodajo oblikovala za 275 tisoč EUR okrepitev skozi prevrednotovalni popravek kapitala in za 2.570 tisoč EUR slabitev skozi izkaz poslovnega izida.

Pri vseh naložbah banka poleg drugih interesov zasleduje cilj realizacije kapitalskih dobičkov.

Knjigovodska vrednost naložb in poštena vrednost naložb je razkrita v letnem poročilu.

- c) Banka ima v svojem portfelju en tržni lastniški instrument, za katerega je oblikovala okrepitev preko prevrednotovalnega popravka kapitala. Ostali lastniški instrumenti so netržni, oziroma gre za kapitalske naložbe, ki so razkrite že v letnem poročilu.
- d) Kumulativno realizirana izguba iz prodaje deleža v netržnem lastniškem instrumentu v letu 2009 znaša 199 tisoč EUR.
- e) Skupni znesek nerealiziranih dobičkov, ki jih banka vključuje v dodatni kapital I je 220 tisoč EUR.

10. OBRESTNO TVEGANJE IZ POSTAVK, KI NISO VKLJUČENE V TRGOVALNO KNJIGO (22. člen)

Pri obrestnem tveganju Factor banka izhaja iz obrestnih vrzeli, ki nastajajo zaradi različnih poslovnih dogodkov v banki.

Banka pri tem upošteva:

- a) Naravo obrestnega tveganja in ključne predpostavke:

Vsako/ vse pogodbe najprej razvrstimo po tipih obrestnih mer in ugotovimo njihovo zapadlost (pri tem uporabimo amortizacijske načrte za vsako pogodbo). Če je pogodba s fiksno obrestno mero, potem je zapadlost (v skladu z amortizacijskim načrtom) enaka časovnemu horizontu ponovnega določanja obrestne mere. V primeru variabilnih tipov obrestnih mer pa moramo poleg zapadlosti po amortizacijskem načrtu upoštevati tudi t.i. repricing oz. tip ponovnega določanja obrestnih mer (na primer 3M euribor, 6M euribor, 1 Y euribor, 3 M USD libor, 6 M USD libor ipd.). Na primer v primeru 6M euriborja se vse preostale zapadlosti iz danega amortizacijskega načrta obrestujejo po objavljenem 6 M euriborju in se spreminjajo vsakih 6 mesecev.

Vsak časovni horizont je torej kombinacija tako ponovnega določanja tipa variabilne obrestne mere, kakor tudi zapadlosti po amortizacijskem načrtu. Izračunamo razlike med izpostavljenostjo po določenem tipu obrestne mere na aktivih in pasivi bilance ter upoštevamo tudi izvenbilančne neto pozicije. Tako dobljene razlike imenujemo obrestne vrzeli. Večja, ko je obrestna vrzel in daljši, ko je časovni horizont, višja je izpostavljenost tveganju spremembam obrestnih mer na trgu.

Pri tveganju ponovnega določanja obrestne mere moramo upoštevati tudi povezavo med obrestnim in kreditnim tveganjem. Povezava deluje v obeh smereh. Kreditno tveganje vpliva na izpostavljenost obrestnemu. Spremembe obrestnih mer na trgu pa lahko pomembno vplivajo tudi na finančni položaj komitentov banke. Občutljivost komitentov je odvisna od finančnih kazalcev posameznega podjetja od panoge itd. Plačilno sposobnost posameznega komitenta bomo zato upoštevali iz dveh vidikov:

- likvidnost obstoječih terjatev (D in E terjatve bomo izločili iz časovnega horizonta)
- likvidnost izvenbilančnih potencialnih obveznosti banke (D in E izvenbilančne obveznosti bomo dodali v časovne horizonte)

Pri oblikovanju posameznega časovnega horizonta ne bomo upoštevali le obstoječih terjatev temveč bomo upoštevali tudi celoten potek posameznega amortizacijskega načrta z vsemi njegovimi značilnostmi oz. podatki iz posamezne pogodbe.

- b) vpliv na prihodke oziroma drugo mero vrednosti, uporabljeno pri upravljanju obrestnega tveganja v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere po pomembnejših valutah.

Izračuni zneskov obrestnih vrzeli po posameznem tipu obrestne mere se opravijo najmanj enkrat mesečno.

Banka izračunava obrestne vrzeli po sledečih tipih obrestnih mer:

- fiksna obrestna mera (za različna časovna obdobja zapadlosti)
- 3 mesečni EURIBOR
- 6 mesečni EURIBOR
- 12 mesečni EURIBOR
- 6 mesečni USD LIBOR
- 12 mesečni USD LIBOR

Vsako vrednost (dolge/ kratke) obrestne vrzeli pomnožimo z utežjo obrestne vrzeli, ki predpostavlja vzporedni premik krivulje donosnosti za 200 bt in 5 % donosnost. Nato seštejemo vse tehtane vrednosti razmakov in izračunamo neto vrednost vsakega tehtane obrestne vrzeli po tipih obrestnih mer. Uteži za posamezno obrestno vrzel (po tipih obrestnih mer) se uporabljajo v skladu z BIS standardom iz leta 2004 (Principles for the Management and Supervision of Interest Rate Risk, BIS, 2004). V letu 2009 je znašala tako izračunana vrednost obrestnega tveganja povprečno 1,4 mio EUR.

Maksimalno dovoljena izpostavljenost pa znaša 4 % kapitala banke. Banka omejuje tveganje na podlagi sprotnega preverjanja in tudi s pomočjo instrumentov zavarovanja pred obrestnimi tveganji.

11. KREDITNA ZAVAROVANJA (25. člen)

- a) Instrumenta bilančnega pobota banka ne uporablja.
- b) Vrednost zavarovanj s premoženjem banka ugotavlja na sledeče načine:
- o Vrednost zastavljenega depozita je nominalna pogodbeno vrednost, povečana za natečene obresti, v kolikor je depozit nominiran v tuji valuti, se njegova vrednost vsakokrat ugotavlja po dnevno veljavnem deviznem tečaju.
 - o Vrednost dolžniškega vrednostnega papirja je dnevno veljavna tržna vrednost, če je papir predmet trgovanja na organiziranem trgu, ali odplačna vrednost, če je papir netržen.
 - o Vrednost lastniškega vrednostnega papirja je dnevno veljavna tržna vrednost, če je papir predmet trgovanja na organiziranem trgu, cena papirja v zadnjem znanem sklenjenem poslu, če se s papirjem trguje na sivem trgu, v primeru pa, da papir nima zgodovine trgovanja ali pa je od zadnjega posla z njim preteklo precej časa, vrednost lastniškega vrednostnega papirja ugotavljajo strokovni sodelavci na podlagi računovodskih izkazov izdajatelja vrednostnega papirja.

- Vrednost enot investicijskih skladov je dnevno veljavna tržna vrednost, če se z enotami trguje na organiziranem trgu, ali tehtano povprečje vrednosti premoženja, ki sklad sestavlja, če se z enotami dnevno ne trguje.
 - Vrednost nepremičnin, zastavljenih banki, ugotavljajo ocenjevalci vrednosti nepremičnin, ki imajo svojo dejavnost evidentirano pri pristojnih organih na državnem nivoju. Nadaljnje ocene vrednosti nepremičnin se izvajajo periodično, na podlagi statističnih metod, in sicer letno za poslovne nepremičnine in triletno za stanovanjske nepremičnine.
 - Vrednost terjatev, odstopljenih banki v zavarovanje njenih izpostavljenosti, banka določi na podlagi njihove nominalne vrednosti in kreditne kvalitete dolžnika.
 - Vrednost zastavljenih premičnin predstavlja njihova nakupna cena, znižana za amortizacijo do trenutka ugotavljanja vrednosti, ali pa cenitev ocenjevalcev vrednosti premičnin, ki imajo svojo dejavnost evidentirano pri pristojnih organih na državnem nivoju.
- c) Oblike zavarovanja s premoženjem, ki jih banka uporablja:
- a. depoziti – zastava depozitov v domači ali tuji valuti,
 - b. dolžniški vrednostni papirji,
 - c. lastniški vrednostni papirji,
 - d. enote investicijskih skladov,
 - e. nepremičnine,
 - f. odstop denarnih terjatev,
 - g. premičnine.
- d) Informacije o dajalcih osebnih jamstev ter njihove bonitetne ocene:

v tisoč EUR

Bonitetna agencija	Dolg.bonitetna ocena	Znesek osebnih jamstev
FITCH	A-	2.000
FITCH	A+	289
	brez bonitetne ocene	5.445
	Skupna vsota	7.734

- e) Informacije o koncentraciji tržnega ali kreditnega tveganja:

Tržno tveganje banka spremlja mesečno oz. skladno z razmerami na trgu, kar ima opredeljeno tudi v interni politiki banke. Koncentracijo kreditnega tveganja banka spremlja skladno s Sklepom o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic. Tabela zavarovanj za dane kredite je razkrita v letnem poročilu.

- f) pregled izpostavljenosti, ki so zavarovane s premoženjem:

v tisoč EUR

	Izpostavljenosti do podjetij	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	Skupaj
Neto izpostavljenost	88.710	8.588	97.298
Finančno premoženje	25.697	5.297	30.994
Polno prilagojena vrednost izpostavljenosti	63.013	3.291	66.304

- g) Izpostavljenosti, ki so zavarovane z osebnimi jamstvi:

v tisoč EUR

	Izpostavljenosti do institucij	Izpostavljenosti do podjetij	Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	Skupaj
Neto izpostavljenost	289	16.045	409	16.743
Osebna jamstva	289	10.686	374	11.349
Polno prilagojena vrednost izpostavljenosti	-	5.359	35	5.394